

Bu soruya kestirmeden bir cevap verebilirim: “Hakkını vererek!”

Peki, nedir hakkını vermek?

4:82 Kuran’ı incelemiyorlar mı? ALLAH’tan başkasının olsaydı onda birçok çelişki bulacaklardı.(kullanılan kelime: tedebbür; derinlemesine incelemek)

10:39 Hayır, onlar bilgisini kavramadan ve asıl anlamına ulaşmadan onu yalanladılar. Kendilerinden öncekiler de böyle yalanladı. Zalimlerin sonuna dikkatle bak.

15:75 Şüphesiz, bütün bunlarda, işaretlerden anlam çıkarmasını bilen kimseler için çıkarılacak nice dersler vardır (mütevessim kelimesi kullanılıyor : “Bir şeyin dış görünüşünden, haricî özelliklerinden yola çıkarak, o şeyin hakikatini, özünü, iç yüzünü anlamak için gereken dikkat ve duyarlılığı gösteren kimse” demektir)

20:114 Gerçek Yönetici olan ALLAH çok yücedir. Sana vahyi tamamlanmadan önce Kuran’ı (anlamak için) acele etme ve, “Rabbim, bilgimi arttır,” de

47:24 Öyleyse, onlar bu Kur’an üzerinde hiç düşünmezler mi? Yoksa kalpleri üzerinde kilitler mi var? (kullanılan kelime: tedebbür; derinlemesine incelemek)

Eğer Kuranı anlamak istiyorsanız; bu sayılanları yapmalısınız. Bunları yapmıyorsanız Kuran’a dair lehte ve/veya aleyhte hiçbir şey söyleme hakkınız yoktur, söylemeniz bile siz sadece saçmalamış olursunuz. Çünkü hakkında söz söylemek istediğiniz kitap sizden öncelikle “beni hakkıyla incele” diyor. Siz de eğer Kuran hakkında söz söylüyorsanız bunları yapıyor olmayı göze almış olmalısınız. Yoksa “bu ne perhiz bu ne lahana turşusu” durumunda olursunuz.

Arzu edenler bu yazıyı okumayı burada keserek [linkte verdiğim “Kuran’ı Nasıl Okumalı?”](#) başlıklı yazıyı okuyabilirler.

Yazının devamında açıklayıcı olduğunu düşündüğüm bir örnek vermek istiyorum.

Yazıma örneklik teşkil etmesi için “Tin Suresini” seçtim çünkü derinlemesine bir araştırma

yapmayı gerektirmiyor. Sure kısa bir sure ve diğer ayetleri incelemenize gerek bırakmıyor.

95:4	(-)Arapça (Harekeli)	لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ
Kelime	(-)Transliterasyon	Lekad halaknel insāne fi ahseni takvīm(takvīmın).
Meali	(-)Ali Bulaç	Doğrusu, Biz insanı en güzel bir biçimde yarattık.
	(-)Diyaret İşleri	Biz insanı en güzel biçimde yarattık.
	(-)Edip Yüksel	Biz insanı en güzel olgunlukta yarattık.
	(-)Elmalılı Hamdi Yazır	Biz insanı en güzel biçimde yarattık.
	(-)Muhammed Esed	Gerçek şu ki biz insanı en güzel şekilde yaratırız,
	(-)Suat Yıldırım	Biz insanı en mükemmel sûrette yarattık. [30, 30]*
	(-)Süleyman Ateş	Biz insanı en güzel biçimde yarattık.
	(-)Şaban Piriş	Biz, insanı en güzel şekilde yarattık.
	(-)Yaşar Nuri Öztürk	Biz insanı, gerçekten en güzel bir biçimde yarattık.

Görsel kaynak: www.kurancalis.com

Yazının bu noktasında iki görsel paylaşmak istiyorum:

Hata 1 : Ayetin kastı anlaşılmadan güzel bir bebek görseli ile eşleştirilerek ayetin anlamı saptırılmış.

4 - tin sûresi 4. âyet şöyledir; "biz insanı **en güzel** biçimde yarattık." peki allah insanı olabilecek **en güzel** şekilde yaratmışken, müslümanlar neden sünnet olur? allah erkekleri kusurlu mu yaratmıştır da sonradan düzeltme yapılması gerekmiştir? bu durumda sünnet olmak allah'a karşı gelmek değil midir?

Hata 2 : Eleştiri getirilirken ayet gerektiği kadar incelenmemiş.

Paylaştığım birinci görsel sahibi ile ikinci görseldeki yazı sahibi zıt fikirlere sahipler. Birincisi

Kurana inanıyor iken ikincisi inanmıyor ve bir eleştiri getiriyor. Fakat her ikisi de aynı hataya düşmüşler; ayetin “insanın fiziki görünüşünden” bahsettiği yanılgısı.

Tahlil 1 : Mantıki süzgeçten geçirme

Şimdi ayete bir bütün olarak bakalım:

1. İncire ve zeytine andolsun,
2. Sina dağına,
3. Ve şu emin beldeye (güvenilir şehre).
4. Doğrusu, biz insanı en güzel bir biçimde yarattık.
5. Sonra aşağıların aşağısına çevirdik.
6. Ancak inanıp erdemli davrananlar hariç; onlara kesintisiz bir ödül vardır.
7. Öyleyse bundan sonra, hangi şey sana dini yalanlatabilir?
8. Allah hükmedenlerin hakimi değil midir?

Ayet 4’te “Doğrusu, biz insanı en güzel bir biçimde yarattık. “ ifadesi var. Peki bu “biçim” kelimesi ile kastedilen “fiziki biçim” midir? Şu okuduğumuz cümle itibariyle olabilir. Ama kitap bizden “incelememizi, düşünmemizi, acele etmememizi” istiyordu.

Okumaya devam edelim...

5. Sonra aşağıların aşağısına çevirdik. : Eğer fiziki güzellikten bahsetse idi bu şekilde bir ifade

ne anlama gelirdi?

6. Ancak inanıp erdemli davrananlar hariç; onlara kesintisiz bir ödül vardır. : Demek ki, 4. ayet “fiziki güzellikten” bahsetmiyor. Çok açık.

Arabamın motoru arıza yapsa ve ustaya teslim etsem; usta bana “en güzel biçimde tamir ettim” dese, ben bundan “hmmm motorun şeklini değiştirmiş” anlamı çıkarmam. Demek ki buradaki “biçim/şekil” böyle bir anlam taşıyor. Tabi öte yandan bu sonuçta bir çeviri; çeviren yanlış çevirmiş olabilir ya da bu şekilde çevirince anlaşılacağını düşünmüş olabilir. Orjinalde kullanılan kelimeye bakmak daha da aydınlatıcı olabilir.

Tahlil 2 : Kelime analizi

4. ayette “biçim” olarak çevrilen kelime KVM kökünden türetilmiş bir kelime. Ayağa kalkmak , dikilmek, yükselmek anlamlarına geliyor. “Kıyam” kelimesi de bu kökten geliyor. Ayette geçen kelime türevi “takvim”.

Bir şeyin takvimi, onu doğrultmak, düzeltmek, yetiştirmek, öğretmek, eğitmek geliştirmektir. Allah’ın insanı diğer canlılar arasında seçip ona akıl ve anlayış vermesi, onun belini doğrultup dik durabilecek şekle yaratmasıdır. (Müfredat, Kuran kavramları Sözlüğü, Rağıp El-İsfahani)

Görüldüğü üzere kelimenin kök itibari ile de kullanılan form itibari ile de “fiziki güzellik” ile hiç alakası yok.

Yazıma “Kuran nasıl anlaşılır” sorusuna “hakkını vererek” cevabı ile başladım. Örnek olarak “Tin Suresi” ni seçtim çünkü incelediğimiz kelime bakımından “hakkını vermesi” o kadar vakit almıyor; basit bir mantık süzgeci kullanarak üç aşağı beş yukarı bir kestirimde

bulunabiliyoruz; en azında ayette “fiziki güzellik”ten bahsedilmediği bilgisine başka hiç bir şeye gerek kalmadan sadece biraz mantık yürüterek ulaşabiliyoruz.

Bir sonraki yazıda çok zor bir konuya değineceğim... Nisa Suresi 34. ayet hakkında bir çalışmama değineceğim inşallah.